

MAGYAR KURIR

Bétsből, Aprilis' 7-dikén 1818.

Svédzia és Norvégia.

A' meghalt XIII-dik Károly Király' Testamentuma szóralszóra itt következik: —

„A' Szent és megoszolhatatlan Háromságnak, Atyaistennek, Fiunak, és Szent Léleknek nevében; Mi Károly, ugyan ezen Istennek kegyelméből a' Svétziai, Norvégiai, Gothus, és Wendus lakosoknak Királya, etc., kihirdetjük: Hogy, mivel minket a' Felséges Isten úgy megerősített 's úgy megsegített, hogy ősi országunkat a' felette lebegő szerentsétlenségek 's az ötetszűnyegető elenyészés alól kiragadhassuk; 's mivel a' govdviselés a' maga jótéteményének megtetéséül nekünk a' Svétziai thronusra egy fiút 's utánnunk következő uralkodót ajándékozott, kinek erántunk és a' haza eránt viseltető 's mással összehasonlithatatlan szeretete, jóindulatja, 's hűsége, 's az ő fényes tulajdonságai 's virtusai nekünk azt az elégtetelt költsönözik, hogy utolsó ohajtásunknak célja, tudniillik alattvalóinknak oltalmaztatása 's boldogittatása hathatósabban elő nem mozdíthatott volna, mint ezen igen szeretett fíjünk, Nagyságos Fejedelem és Ur, Károly János Ur, a' Svétziaiak, Norvégiaiak, Gothusok, 's Wendusok Koronaörököse által: ehez képest az az örömünk van, hogy tudjuk azt, hogy a' mi országunk szerentsés és betsülésre méltó leszen; melyre nézve ohajtjuk is, hogy a' mi igen szeretett Fíjünk, ez a' Fejedelmek'

mustrája és haza' boldogsága, sokáig ékesithesse a' Svétziai thronust. —

„Nékünk nints már egyéb hátra, hanem csak, hogy magános tulajdonainkról rendelést tegyünk, és ezt mi kihirdetjük, mint itt következik:

1) Rendeljük, hogy a' mi nagyon szeretett Hitvesünkre a' Királyné ő Felségére, ki a' mi életünket szüntelenül és minden történetek között boldoggá tette, 's a' kit mi a' mi igen szeretett Fíjünknek nyájas govdviselésébe ajánlunk, szálljanak minden kész vagyonaik, 's halálunk után a' Rosenbergi kastélyban az Inventarium szerént taláztatni fogó minden nemű házibutorok; mellyek a' használás által megávéltakon kívül, a' Királyné ő Felsége' halála után mind a' mi igenszeretett Fíjünkre Károly János úrra, a' Svétziaiak, Norvégiaiak, Gothusok, és Wendusok' Koronaörökösére szálljanak.

2) A' mi Stockholmban találató minden hagyományaink, a' mellyek drága kövekből, aranyból, ezüstből, könyvgyűjteményekből, rajzolatokból, földkártyákból 's egyéb gyűjteményekből állanak, minden butoraiak, lovaink, szekereink, 's' a' többi, öregségünk' hathatós oszlopájé, a' mi igenszeretett Fíjünké, Károly János Uré, a' Svétziaiak, Norvégusok, Gothusok, és Wendusok' Koronaörököséé, legyenek. —

3) Ámbátor mi meggyőződötték vagyunk affelől, hogy igenszeretett Fíjünk' jósága a' mi hűséges szolgálainkrol gondoskodni fog: csakugyan el nem akarjuk mu-

latni, hogy ezen gondoskodást igen szeretett Fijunknak különösen ajánljuk.

Ezeknek bizonyosságául mi ezen utolsó akaratunkat tulajdon magunk aláirtuk, 's Királyi petsétünkkel megerősítettük, melly a' mi Stockholmi kastélyunkban Februáriusnak 10-dikén, a' mi Urunk Jésus-Kristusnak születése után az 1814-dik esztendőben ment véghez: —

„Károly

„Hogy Király ö Felsege a' maga felséges nevét ezen utolsó akaratjára 's Testamentumára tulajdon kezével írta, hogy ekkor kivánt jó egészségben volt, 's hogy mind ezek előrevaló meghatározással 's kettőnknek azon egy időbeli jelenlétében történtek, ezennel bizonyítjuk, Stockholmban Febr. 10-dikén 1814-ben. —

„H. H. Essen, „Gyllenberg Fridrich
„Feldmarschall „Justiciarius- és Statuminister.

„Ezen Testamentum kinyitott és felolvastott azon embereknek jelenléteben, kiknek neveik a' Jegyzőkönyvben találhatnak —

„Károly János

„Oskár.

Gyllenberg Fr. Engelström L. Anker P.

* * *
Norwégiár a néve olly törvényt terjesztetett a' Király Febr. 28-dikán az ott lévő Diata' eleibe, hogy az úgy nevezett Quackerek, (jó barátok), ennekutánna az országnak tsak öt városában 's a' Finnmarki kerületben lakhassanak. Az öt városok ezek: *Christiania, Drontheim, Bergen, Christiansand, és Drammen.*

Frantzia Ország.

A' finantzia' biztosság' munkájának második részét, melly azt foglalja magában, hogy azon költségeket, mellyeket Roi a' biztosság' nevében a' követek' kamarája elejébe terjesztett vala, mitsoda kütfejékből lehessen előszerkeztetni, Cróf Beugnot terjesztette Mártzius' 23-di-

kán ugyan azon kamarának elejébe. Egy beszédet is mondott - el, melynek kezdetén ezen nevezetes kifejezések fordúlnak elő: — „Azon terhek, mellyek a' lefolyt esztendőben Frantziaországban fekdütek, rolla még most siatsenek levétetve: mindazonáltal nemes szívűséggel hordozza ezeket Frantziacsrag, egyedül tsak a' maga szemei elejébe szurt czélra függesztvén tekintetét, melly az ő függetlenségének megtarthatása. Vigasztalására szolgálna Frantziaországnak, ha ennyi szenvedések után könnyebbulésről beszélhetnénk: de hijjába, mert mi most sem tehetünk nélkü egyebekről, hanem tsak új adófizetésekről való jelentést. A' most élő Frantziáknak sersa az, hogy magokat az ő maradékaiknak boldogságáért feláldozzák. Azon költségeinknek megtételére, mellyet az 1818 dik esztendő kíván, az adófizetésből tsak 755 milliók fognak telni: a' többit költsönözés által kell megtennünk.“

Ezen szók után leszállott az Orator a' Státus' jövedeimeinek különbözőkölmb kütfejeire. Az ingatlan vagyontól való adót 172 millióra, az ajtóktól és ablakoktól való 12 millióra, a' Pátensekért való 17 millióra, a' beiratásért és stempelezésért való 145 millióra 's 600 ezerre tette itt mindenütt Frankok értetnek. A' jövedelmek között egy egészszen új is találhatik, úgy mint az újságlevelekből 's jádzó kártyákból való adó, a' melly 3 millióra és 900 ezerre tételik. Ez a' politziai Ministérium' bevétele. Az utolsó t. i. a' jádzó kártyákért való adót szeretné a' tudósító ha a' Státus' jövedelmei között elő nem kellene hozni, minthogy ennek nem léte az erköltsiségnek nagy gyözedelmét jelentené, ha egészszen megszűnhetne. Azon 3 milliókból, mellyeket a' Király és a' Princek a' magok udvarjok' tartatására rendeltetett summából a' Státusnak oda engedtek, itt most tsak 2 milliót és 200 ezeret lehet felhozni,

minthogy már 800 ezer bizonyos jöltévé
ezélokra fordítottatott belőle. A' tisztvi-
selők' fizetéseikből való elvonások 11 mil-
lióra 's 200 ezerre telnek. —

Minekutánna mind ezeket a' jöve-
delmeket felszámolta az Orátor, vége-
zetre kinyilatkoztatta, hogy a' végre, hogy
a' Státusnak az 1818-dik esztendőre kíván-
tató minden költségét kipótolni lehes-
sen, olly summát leszen szükség költsön
venni, a' melynek interesse esztendőn-
ként 16 millióra fog telni, a' melly sum-
mát mindazonáltal az Orátor' reméssége
szerént magok a' Frantziaországi tőke-
pénzes emberek fognak költsönözni a'
Státusnak.

Utoljára azt mondja az Orátor, hogy
igen nagyon ohajtani lehet, hogy
az öszszeszövetkezett Hatalmasságok a'
magános reklamatziókat mérsékel-
tessék, a' mellyeknek visszafizetése Fran-
tziaországnak erejét felyül haladja, 's a'
békességnek valóságos hadakozási cha-
raktert ad: — „A' Párisi November'
20-dikán készült Kötésnek tartása sze-
rént, úgy mond, annak, hogy az ösz-
szeszövetkezett Hatalmasságok' seregei mi-
kor fogják vidékeinket ide hagyni, ezen
Hatalmasságok' tanátskozsása' következő-
sének kell lenni. Nékünk okzink vannak
arra, hogy ezen tekintetben kedvező ha-
tározást várjunk tőlök. A' Fejedelmek
a' magok politikájokat alája fogják vetni
a' magok nagylelkűségeknék. Frantzia-
ország ugyan tsendes állapotban van: de a'
tsendességet valójában és olly balthatósan
kívánnya, mint a' hadakozást folytatta.“

A' Párisi theátramok szép példával
mennek elől, inségre jutott társaiknak
segítésében. Azon szenélyek' számára,
hik az Odeon' theatrumának előgése-
kor elpusztultak, alairás által való gyűjte-
ményt nyitottak. A' Feydeau-theatrum
úgy akar rájtok segíteni, hogy megen-
gedi nekik, hogy ezen theatromon já-
tzodhassanak egy darabig. Mas-theatro-

mok játékokat akarnak az ő felsegítetté-
sekre adni. Magának az elégett thea-
tromnak felépíttetésére Aktzionariusokból
álló tarsaság formáltatik.

A' Herzeg Wellingtonra tétetett lő-
vés' állapotjat, még mind ez ideig vas-
tag homaly horította. Egy erről szellő tu-
dósításnak rövid summázatja ennyiben ha-
tározódik: — „A' Lyonban elfogatott 's
Párisba hozatott Quin, már néhány-
versben kikérdeztetett: de jobban magá-
ra vonták a' közönséges figyelmetességet
Lord Kinnaird' nyilatkoztatásai. Em-
lékezhetnek az Olvasók, hogy ezen Lord,
Brüsszselből egy ott-tartózkodó Frantzia-
val, a' ki ott Nicole név alatt esme-
retes, de valóságos nevét Martine-
nek mondják lenni, Párisba jött légyen.
's itt a' H. Wellington kvartélyába szál-
lott-be. Ez a' Nicole volt az, a' ki el-
ső nyilatkoztatást tett Lord Kinnairdnek
affelől, hogy a' H. Wellington' élete el-
len roszszat forraának. Lord Kinnaird'
tehát reá vette Nicolét, hogy velle-
egygyütt mennyen Párisba, de ezt bajos-
volt teljesíteni Nicolének, azért hogy
ötet ott valamely politikai bűnételeért,
per Contumaciam (azért, hogy lábelől
elillantott volt) halálra ítétkék. Lord Kin-
naird' tehát azt tselekedte, hogy Lord
Richmond által, a' ki L. Wellingtonnak
jó barátja, kieszközöltette, hogy Nico-
le batran Párisba vehessé útját, mivel
az előbbeni tettjéről, mellyért halálra
ítéltetett volt, semmi szó nem leszen. Így
hát reá vette magát Nicole a' Párisba
való menetelre. Az ő előbbeni bűné,
mint megigérték vala, nem is hozták itte
emlékezetbe: de ötet tsakugyan fog-
ságra tették, 's már sokszer vizsgálás alá
vonták. Semmi esmérőssével nem enged-
nek néki semmi közösülést, kélségkivül
azért, hogy a' kiket vallástétele által a'
dologba belé kever, azoknak semmi nyi-
latkoztatást ne tehessen. De L. Kinnaird'
ezzel az okkal nints ám megelegetve.

Azt mondja, hogy ötöt, betsületére tett igérete kötelezi; 's hathatósan sürgeti valaminth Lord Wellingtonnál úgy a' Frantzia Ministeriumnál is a' Nicole' elbótsátatását, 's azzal fenyegetődzik, hogy ha kívánságát nem teljesítik, minden környülállásokat, mellyeknek ezen dologhoz valami köze van, nyomtatásban világ' elejébe bótsát. A' Frantzia Ministeriumnak 's H. Vellingtonnak pedig fontos dolog a' Nicole' fogvatartatása, hogy az egész öszszeesküvést kitanulni 's a' bűnösöket megbüntettetni lehessen. Ide járul még az a' nevezetes környülállás is, hogy egy Croqnebourg nevű Belga tisztet, kit ezen dologban legeelőbb elfogtak 's vizsgálás alá vettek, de azután elbótsátottak vala, most ismét elfogtak. Mind ezek a' környülállások egygyüttvéetve méltán elfoglalták a' közönség' figyelmességét, a' melly elébb úgy láttatott vélekedni, hogy ennek a' lövésnek egész historijája nem valamely valóságos részra való törekedésen, hanem csak valamely történetből esett lövésen fundálódott volna.

Algiria.

Az Aly Dey megölettetését illy hivatali tudósítás által valóságosítja a' Livornóban lakó Sárdinai Konzul: — „Az Algiriai Dey Mártzius' 1. ső napján reggel pestisben meghalván, már az nap délelőtti 11 órakor kihirdette az ágyuk' durrogása az addig volt Ministernek Coggia Cavallinak, ki már most Ibrahim Bascha nevet vett-fel, a' Dey' thronusára lett felülését. A' következett napra a' külső Hatalmasságoknak minden otlévő Konzuljaik meghivatattak, hogy az új Deyhez mennyenek 's ajándékaikat neki által adják, ki is egy olly tselekedeten kezdette országlását, melly azt mutatja, hogy ő igasságosabb és emberiségesebb Országló leszen, mint az előbbeni volt, tudniillik, mind azokat a' Keresztény és 'Sidó leányokat, ki-

ket Aly elragadoztatván a' maga háremjébe zárt vala, szüléiknek vissza küldötte. A' pestis még akkor is kegyetlenkedett Algiriában, naponként 25 's 30 embert is megölt.

Nápolj.

A' nyugodalomban lévő IV. dik Károly Spanyol Királyt, látogatásképpen, Nápolyba várták. Itt és Casertában ékesítették számára a' Kir. szobákat.

* * *

Folytatása a' Pápa ö Szdnstége 's a' két Siciliák' Királya ö Felsége között kötöetett Concordatának: —

IV) Tzik. Az országban minden Püspök' esztendőnként való jövedelmének, minden közönséges terheknek elvonattatása után, fekvő jószágban legalább három ezer Dukatokra kell telni. Pápa ö Szentsége mihelyest lehetséges leszen, ki fogja Király ö Felségével egygyütt való megfontolással mérsékelni azon Püspöki megyéknek dotatziójikat, mellyeket ezen tikkelynek határozása illethet. — V) Tzik. Minden Érseki és Püspöki Szentegyházhoz tartozik egy Káptalan és egy Seminarium, mellyeknek dotatlatása, ha elégséges, megtartatik, ellenkező esetben pedig vagy mognagyobbittatik, vagy pedig ha szükséges lejjend, egészen ujan intéztetik-el fekvő jószágokban. Nápolyban minden Érseki Káptalanbéli méltóságnak jövedelme legalább ötszáz, az egyéb Kánonokoké pedig legalább négy száz Dukatiból álljon. Az országban lévő egyéb megyés Káptalanbéli méltóságoknak jövedelme a' tengeren innen, mellyek az új határszabások' alkalmazóságával határozatnak-meg, legalább száznál iszonyolozvan, a' több Kánonokoké pedig legalább száz Dukatiból álljon esztendőnként. Kivétetnek innét a' Kir., Pápa, és Világi Pátronátustól függő Kánonokaágok, mellyek eddigvaló állapotjokban hagyatnak, ha csak az ő jövedelmeiket az ő Patronusail, a' Szentegyház' rendelkezései

vel megégygyezőleg, feljebb nem emelik. A' Seminariumok' kormányoztatása 's az ő jószágokkal való gazdálkodás a' Trienti Concilium' határozásai szerint folytattatnak. — VI) Tzik. Azoknak a' megyéknek jövedelmeik, mellyek másokhoz fognak tsatoltatni, azokhoz a' megyékhez adattassanak, mellyek az új elhatározatáskor meghagyattatnak, ha tsak a' máshoztsatoltatandó megyéknek szükségük kívánni nem fogják, hogy az ő jövedelmeik valami egyéb papi czélra fordittassanak, melynek a' Szent Szék együtmunkálódásával kell meg esni. Azok a' Püspöki Káptalanok, mellyek az új határoknak kiszabattatásakor meg nem tartatnak, a' részeseknek megégygyezésével, 's mostani jószágaiknak 's jövedelmeiknek megtartásával, tétetessenek Collegialis Káptalanokká. — VII) Tzik. A' Plébániák' dotatziói, mellyeknek nintsen illendő jövedelme, oly módon nagyobbittassanak meg, hogy az olyan Parokhiák, a' mellyek két száz lélekből nem állanak, legalább száz Dukatokra, a' mellyek öt száz lélekből nem állanak, legalább százötven Dukatokra, mind azok pedig, mellyek ennél több lélekből állanak, legalább kétszáz Dukatokra emeltessenek-fell. A' Plebania' templomának fenntartására 's a' segítő papnak élelmére, a' hol ezeknek semmi különös jövedelmeik nem lesznek, a' helységek tartoznak gondoskodni, 's számokra tulajdon jószágot 's pénzt határozni. Ez a' rendelés nem illeti az olyan Parokhiákat, kik Szentegyházi törvényekkel megegygyező módon szerzett Királyi, Papi, vagy Világi Patronusi jus' alá tartoznak; ezeknek terheit az ő Patronusai hordozzák. Hasonló módon kivételnek azok a' Káptalani és Collegialis gyülekezetek, a' mellyeknek neve Chiesa ricettrice, akár bizonyos akár bizonytalan számú tagokból álljanak, a' kik lelki szolgálatra kötelezettek, azért, minthogy vagyonaikat a' közönséges massából kapják. — VIII) Tzik. Az oly Consistorialis Apáturságoknak kiosztása, a' melly semmiféle Királyi Patronatus alá nem tartozik, ennekutánna is a' Szent Szék fogja illetni, melly azt a' Király' alattvalóinak adja. Azon magános beneficiumokat, mellyek úgy fundáltattak, hogy a' fundáló nem tartotta-fenn a' kiosztás' jussát, részint a' Szent Szék részint a' Püspökök által azon hónapok külömbisége szerint adattassanak, a' mellyekben megüresülnek, t. i. Januariustól fogva Juniusig a' Pápa, 's Junius-tól fogva Decemberig a' Püspökök által, de mindenkor a' Király' alattvalóinak. — IX) Tzik. Az Apáturságoknak, mind a' mellyek a' Királyi Patronatustól függenek, mind a' mellyek az alá nem tartoznak, oly módon, mint a' Királyi fő Udvari papnak Cancellariájában feljegyeztetve vagynak, laistroma mennéllehetőbb hamarsággal ő Szentsége' elejébe terjesztetnek. Ezen laistrom idővel, egygyetértőleg megjobbítatik. — X) Tzik. A' Kanonokságok valamint a' Püspöki székeknél úgy a' Collegialis Káptalanoknál is, tserélgetve, t. i. az esztendőnek első hat hónapjaiban Pápa ő Szentsége a' következő hat hónapokban a' Püspökök által adattassanak. Az első méltóságot mindenkor a' Szent Szék adja. — XI) Tzik. Ő Szentsége meghagyja a' Püspöknek azon just, hogy a' Parokhiákat kioszszák, az esztendőnek akármally részében üresüljenek-meg. A' szabad kiosztatás alá tartozó Parokhiák az előrealó *concursubéli* megvizsgálításban helybehagyatott papok között azoknak adattassanak, kiket ő legérdemesebbeknek tartani fognak. A' Papi Patronatushoz tartozó parokhiákba azokat teszik-be a' Püspökök, kiket a' Papi Patronus, mint legérdemesebbeket bé fog jeienteni. Ugyan ők teszik-be a' Királyi és Világi Patronatusnál is végezetre azokat, a' kik beajánltattak, minnekutánna előre való *Concursuban* legérdemesebbeknek lenni ítéltek. A' Pápa ő Szentsége által adódó parokhiák 's

Kanonoksgok megüresülvén, ismét ő Szentsege osztja-ki azokat. — XII) Tzik. Mind azok a' papi jószágok, mellyek a' katona Országias által el nem idegenítették, 's az ő Felsege visszajövedelekor az úgynevezett *Dominiumnál* találattak, a' Szentegyháznak visszaadattak. Ezen jószágoknak gazdai gondviselése ezen egygyezmény megerősítettése után azonán négy legmegbízottabb embereknek, kiknek kettejét ő Szentsege kettejét pedig ő Felsege, nevezik-ki, előtépén általadat-
 telik, a' kik ezen jószágoknak az ő végső elhatározatásokig gondjokat viselik. — XIII) Tzik. Minekutánna a' keskeny tengeren innen lévő tartományokban a' katonai Országias alatt nem kevés papi jószágok elidegenítették, 's minekutánna maga ő Felsege is, hogy az ellenségnek annál jobban ellene állhasson, magát kéntelennek lenni szentélte, hogy mind Nápolyban, ezen városnak az ellenség által lett elfoglaltatása előtt, mind pedig a' keskeny tengeren túl az ellenségnek onnét való elszoríttathatása végett, néhány de kevés számú papi jószágokat elidegeníttessen, a' mellyekért mindazonáltal a' keskeny tengeren túl a' pap tulajdonosoknak igasságos kielégítetésekre éyppen annyi világi jövedelmek rendeltet-
 tek: még is mindazonáltal, az ő Felsege kívánságára és hogy a' közönséges tendesség, melynek fenntartatása a' Religióra nézve nagyon fontos dolog, ne veszedelmeztessek, kinyilatkoztatja ő Szentsege, hogy azok, kik a' feljebb említett módon eladott jószágokat bírják sem ő Szentsegeitől sem az utánnakövetkező Pápától ezen telintetben nem sognak nyughatatlankodtatni, 's ezen jószágoknak tulajdoni bírása, jövedelmeik, 's az azokkal összekötötte lévő jusok, mind ő nállok magoknál mind pedig azoknál, kik azokat töllök megvehetik, változás nélkül megmaradnak. — XIV) Tzik. A'

Szerzetes Papság' jószágai, mellyek a' katonai Országias alatt el nem idegenítették 's a' mellyek az ő Felsege visszajövedelekor az úgynevezett *Dominiumnál* találattak, koránt sem elégségesek ugyan arra, hogy a' két nemen lévő minden szerzetes házak helyreállíttathassanak; mindazonáltal kiváltképpen azon Szerzetek között, mellyek az ifjúsagnak a' Religióban 's tudományokban való oktatására, a' betegekhez való látásra 's az isten' szavának hirdetésére határozottak vagynak, annyinak vissza kell állíttatni, a' mennyit dőialni lehetséges fog lenni. A' birtokos Szerzeteknek el nem idegenítettett jószágai a' kinyíttatandó Szerzetes házaknak, bizonyos mérséklés szerént, minden előbbi tulajdonosi jusokra való tekintet nélkül, mellyek is a' jelenvaló tzikely által egészen kioltódni tartanak, osztattatnak ki. Magok az el nem idegenítettett szerzetes házak, kivéven azokat a' mellyek már valamelly közönséges haszonvételre fordíttattak, ha a' jövedelemnek elégtelensége miatt helyre nem állíttatnak, a' klastromi vagyonhoz tsatoltatnak. Mindazonáltal ha ezen vagyonnak haszna kívánni találja, el is idegeníttethetnek, de olly módon, hogy az abbol bejövö summa a' klastrom' vagyonához tsatoltassék. Az Observans, Reformált, Alcantarinus, és Capucinus Szerzeteknek Roduló (Mendicans) Klastromai, a' körülállásokhoz 's a' hívók' szükségseikhez képpes, számossíttatni sognak. Minekutánna a' Szerzeteknek házaik elintéztettek 's dotáltattak, a' birtokos Szerzetesek 's a' klastromi Apátzaszüek is, vehetnek-fel a' magok jövedelmekhez mérsékelteztett számú Novitziusokat 's Novitziákat. Hasonlóképpen megengedtetik az úgynevezett Mendikánsoknak is, hogy Novitziusokat vehessenek-fel. Az Apátzaszüeknek bevitt vagyonaik, kik magokat az úr szolgálatjára elszánnák, a' Szentegyh-

ház' törvényeivel meggyezőleg a' klastroméji lesznek. Minden Religiosusok, a' Mendikánsok szint' úgy mint a' Birtokosok, a' kik ezen országban vagy már fennállanak vagy még ennekutánna felállítatni fognak, a' magok Gen. Előljárójik alá tartozzanak. Azon Birtokos Szerzetek Religiosusainak', mellyek a' keskeny tengeren innen vissza állítatni fognak, ha a' Szent Szék által sekulárizálatnak és semmi prébendájok nem leszzen, a' Királyi Országlószék mostani penziójikat mind addig a' közönséges kintsből fizeti, míg illendő misemondási vagy egyéb prébendát kapnak. A' vissza nem állítatandó Szerzetek' Religiosusai pedig folytában fogják minden különbség nélkül venni, az Országlószéktől, a' magok penziójikat. — XV) Tzik. A' Szentegyháznak jussa leszzen új birtokoknak szerzésére, 's az illy szerzemények éppen olyan tulajdonná lesznek, 's éppen olyan jus szerint birattatnak, mint a' régi Fundátziók. A' Szentegyház élni fog ennek utánna ezen szabadsággal, a' nélkül, hogy ez által az úgynevezett Amorigizatio' törvényeinek munkásságait, mellyek ezen országban eddigelé kötelező erővel birtak, 's az emlitett törvényeknek olly esetekben való végrehajtatassokat, mellyekben az alkú még tökéletességre nem ment 's a' feltételek még be nem töltettek, valami megsértődést okoznának. A' Szent Szék' helybehagyása nélkül semmi papi fundátziók el nem töröltetnek vagy össze nem olvasztatnak, kiköttetvén innet azon jusok, mellyeket ezen esetekre nézve a' Trienti Papi Tanáts a' Püspököknek adott. — XVI) Tzik. Az időnek szoros körülállásai ugyan meg nem engedik azt, hogy a' Papok a' Státusnak és Közönségeknek terheik alól feloldoztassanak: mindazáltal megigéri ő Felsőge, hogy azt a' régibb időkben behozott visszaélést, mellyszerént a' Papokra és az ő jószágaikra nagyobb adófizetés

vettetett mint a' Világiakra, eltörli; nem tsak, hanem ennekfelette, hat a' Státus kedvezőbb állapotra jutánd, még ajándékokkal is fogja őket segíteni. — (A' többi következik).

Időjárás' jövendölés.

Hogy ide is beilljék ezen mondás *omne trinum perfectum*, ide teszünk a' Baireuthi újságból az időjárásról még egy jövendölést, melly eszszerént már a' harmadik leszzen. Talám egygyik jobban el fogja találni, mint a' másik. Ezen jövendölőnek neve Schöpfel; egyéberánt nem nagy esmeretségben vagyunk véllé. Az ő jövendölései Aprilis 1-ső napjától fogva Sept. 16-dikáig terjednek, következő módon: —

Aprilis: 1-től 15-tig elegey, de szároz inkább mint nedves, 's olykorolykor még komor is; 16-tól 23-ig nagyobb szároz és meleg; 24-től végig elegey és termékeny, olykorolykor gyengegi háború. —

Május: 6-dikáig olyan mint Aprilisnek utolsó öt napjai; 7-diktől 18-dikig elegey és termékeny; azután egészen végig változó, égi háborus, és szelos. —

Junius: Első két napjai olyanok, mint Május' vége; 3-tól 16-tig szároz inkább mint nedves, 's nem mindenkor egyenlő meleg; 17-től végig, a' meleg és szároztság mind nevednek. —

Julius: 5-től 9-tzig, szároz inkább mint nedves, 's némelykor nagyon szelos; 10-től 20-szig nagyobb szároz és meleg; 21-től végig elegey és meleg.

Augustus: 4-dikig Julius utolsó napjaihoz hasonló; 5-től 14-gyig nedves inkább mint szároz, olykorolykor pázmás zivatarok; 15-től 24-gyig szároz inkább mint nedves, és meleg; 25-től végig elegey.

September: 6-dikig hasonló elegey, 's némelykor szélveszes és zivataros; 7-től 16-tig ismét elegey, 's ottanot an komor és kedvetlen.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

E r d é l y.

A' Spanyol Király' második ötte Királyi Hertzeg *Don Francisco de Paula*, a' ki Gróf Moratella nevezet alatt néhány hónapoktól fogva itt tartózkodott, a' múlt hónapnak 28-dikán elútozott innét Madrid felé. A' mesterségek' Cs. Kir. Bétsi Akademiája a' maga utóbbi gyűlésében közönséges felkiáltással a' maga betsületből való tagjává nevezte ő Kir. Hertzegségét.

Császár és Király ő Felsege a' mindjárt tisztelt K. Hertzeget a' Szent István Magyar Királyi Rendjének nagy keresztjével méltóztatott megtisztelni, 's azt néki a' butszó audientzián Mártz. 25-dikén által adni.

Magyar Ország.

Ő Cs. K. Felsege az érdemek' megjutalmaztatására való kegyes hajlandósága szerint, T. Bossányi Bossányi Orvos Doktor urat, a' Pesti Kir. Universitas Orvosi Collegiumának tagját, Pesten a' Sz. Rochusnál lévő városi Kir. Ispótyal igazgatóját 's első Physicusát, 's néhány N. Vármegyék' Táblabíráját, a' szenvedő emberiségnek segítésében 's több egyéb féle módokon a' Státus eránt bizonyított szolgálataira való tekintetből, a' taksának is elengedésével Királyi Tanátsossá kinevezni, kegyelmesen méltóztatott.

A' Pósonyi Deák újságlevelekben olvassuk, hogy Németujváron Mártzius' 14-dikén délután két órákor szörnyű égiláború 's menykőhullás lévén a' közben havazott is kegyetlenül. A' menekő ugyan akkor Mürbisch nevű szomszéd faluba beülvén, néhány házat hamuvá égetett.

Szomorú emlékezetben van a' két Nemes Magyar Hazza előtt, hogy a' múlt 1817-dik esztendőben egész Erdélyben az éhség annyira uralkodott, hogy némely részeken, nevezetesen az Oláhság közt számtalan nép halt-meg éhen. A' kik életüket megtarthatták is, kéntelenítetek kukoritzá tsutkát, fahajat 's más elfélét szárogatni, megörölni 's azt enni; végre háznépneként bujdosnak-ki Moldvába!

Ezen inségnek nevelésére Udvarhely Széken a' múlt esztendő' Júliusa' 17-kén éppen midőn az óhajtott aratás békörtkezett volna, és ahítatosan várnák az új életet, a' rettenetes jég, minden nével nevezendő termést semmivő tett, minden féle gyümölyt fákat öszve zúzott, 's az utánra is terméketlenné tett: különösen Bethlenfalván, Kaditsfalván, Szombathfalván, és Fenyéden még az épületek fedelét is öszve rontotta; a' melly harmok magokat el nem rejthették, azokat mind agyon verte, 's e' szerint ezen rettenetes inség a' szegény lakosokat minden reménységektől megfosztotta, 's bizonyosan végpusztulásra juttatná ha teljes reménységben nem volnának a' felelő, hogy a' két Magyar Hazzában határtós segedelemre találunk. Sajnáljuk, hogy későtkére kell esni ezen említésünknek: mindazáltal, hogy most is elérni ennek közönségessé tétele azt a' nemesztélt, a' melly végre, az esféle tsupa történetbeli, sok familiák szomorú állapotját illető megkárosodások, a' szánszók szívé 's jóltételre hajlandó Hazafiak éljékbe terjesztetnek.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Apr. 3-dikán 272 $\frac{1}{2}$ — 4-dikén 272 $\frac{1}{2}$ — 6-dikán 272 $\frac{1}{2}$ — forintal.